

OBITUARIS

Dol de 'blues' per Etta James i Johnny Otis

El *rhythm & blues* ha perdut dues de les seves grans llegendes: la cantant Etta James, que va morir ahir als 73 anys, i l'home que va descobrir la cantant, Johnny Otis, traspassat als 91. James, considerada per un dels arquitectes del *soul*, el productor Jerry Wexler, com "la més gran de les cantants modernes de blues", acumulava una carrera de més de mig segle i veia sovint com els discos que havia gravat per Chess –*At last!* (1961) o *Rocks the house* (1964)– ocupaven llocs d'honor en les llistes del millor blues de tots els temps. Amb una carrera que ha deixat interpretacions magistrals de jazz, blues i gospel però minada per alts i baixos per culpa, sobretot, de les seves addic-

cions, va ser reclutada pels Rolling Stones com a telonera de la seva gira del 1978. El seu estatus de llegenda va tornar a cotitzar quan, el 2008, Beyoncé va encarnar el seu personatge al film *Cadillac Records. The dreamer*, el seu últim disc, ja va ser anunciat a finals de l'any passat com una obra de comiat. Johnny Otis tampoc es queda curt en mèrits. Apassionat de la cultura afroamericana tot i ser un blanc d'origen grec, va exercir de director d'orquestra, presentador televisiu i mil altres papers de l'auca de l'entertainment nord-americà de mitjan segle XX, entre els quals cal subratllar el de *scouter* de talents: Jackie Wilson, Hank Ballard o la mateixa James. ■ G. VIDAL

ORIOLE DURAN

LITERATURA

Petros Màrkaris, a BCNegra

Un dels actes destacats de la setmana de novel·la negra de Barcelona, BCNegra, serà el lliurament del 7è premi Pepe Carvalho a l'autor grec Petros Màrkaris [a la foto], el 9 de febrer al Saló de Cent de l'ajun-

tament. Més de 60 autors i especialistes en el gènere participaran en els més de 30 actes previstos amb el suport de 36 editorials. Aquesta edició, a més, mostrarà l'augment d'autors catalans. ■ L.L.

CINEMA

Nanni Moretti presidirà el jurat de Canes

L'actor i director italià Nanni Moretti, Palma d'Or el 2001 per *La stanza del figlio*, serà el president de la 65a edició del Festival de Canes. "Marcades per la fogositat, modernitat i intel·ligència, les pel·lícules de Moretti encarnen el millor que ha donat el cinema els últims trenta anys", ha afirmat Thierry Frémaux, delegat de la mostra, en un comunicat. Moretti, que rellevarà en el càrrec a Robert de Niro, ha confessat que "és una alegria, un honor i una gran responsabilitat" presidir el jurat del Festival de Canes, que se celebra al maig. ■ REDACCIÓ

MÚSICA

El nou 'single' d'Els Amics de les Arts, dimarts

Els Amics de les Arts van donar ahir a conèixer la portada del seu nou disc –*Espècies per catalogar*, que sortirà el 14 de febrer– i el dia –dimarts vi-

El grup de Robert Smith actuarà en el Primavera Sound al costat de Björk, Franz Ferdinand i Wilco

The Cure al Fòrum

Guillem Vidal
BARCELONA

Els organitzadors del San Miguel Primavera Sound van desvelar ahir el misteri de qui encapçalà, el primer cap de setmana de juny, la nova edició del festival. Seran The Cure, que es passejaren per aquest i altres grans festivals d'Europa –el Pink Pop holandès, el Roskilde de Dinamarca, el Bilbao Live...– amb la voluntat de regalar als seus fans un repertori ben amant de grans èxits, amb èmfasi especial en *Wish*, el disc de *Friday I'm in love*, del qual ara es commemoren vint anys. El del Primavera Sound serà el primer recital des de The Cure a Barcelona des del 2008, any en què van actuar al Palau Sant Jordi. Amb el nom del grup britànic, tot un referent del *postpunk* i el rock gòtic, el festival del Parc del Fòrum ja té anunciat el gruix del seu programa, que, amb Björk, Franz Ferdinand, Wilco, Yo La Tengo, The Afghan Whigs, Death in Vegas, Mudhoney, Mazzy Starr, Napalm

Robert Smith, cor, cervell i ànima de The Cure, en el recital que els autors de 'Boys don't cry' van oferir al Palau Sant Jordi de Barcelona, el març del 2008 ■ ANDREU PUIG

Un estudi indica que el Primavera genera el 4,1% de l'activitat musical a Catalunya

Death, Buffy Saint-Marie, The Drums i Spiritualized es prepara per viure una de les seves edicions més ambicioses.

65 milions d'euros
D'altra banda, aquesta setmana el Primavera Sound ha difós un estudi en què s'explica que el festival genera el 4,1% del total de l'activitat musical a Catalunya i el 0,08% del producte interior brut.

L'informe assenyala també que l'impacte econòmic del festival, amb beneficis en els sectors de la restauració, el transport, els hotels i el comerç, supera els 65 milions d'euros, a més d'oferir 982 llocs de treball. El Primavera Sound, nascut el 2001 i que es fa al Fòrum des del 2005, és conegut pel 81% dels barcelonins d'entre 18 i 64 anys, i al 45% de la població li agradaria assistir-hi. ■

Críticateatre

Joaquim Armengol

Gorki, amarg

Els baixos fons
Directora: Carme Portaceli
Dijous, 19 de gener, Sala Petita
Teatre Nacional de Catalunya

Acostar els clàssics al públic, portar-los a l'actualitat, vet aquí el lema gastat que cal escoltar com si això justificés res i fos un valor afeït per se. I la veritat és que podria ser-ho. De manera que lamento un desenllaç escènic tan decebedor. L'estructura de l'obra original de Gorki és gairebé perfecta, la descripció dels conflictes i personatges que s'hi genera d'una esplèndida poètica i forta potència dramàtica, com

la seva vigència, pel fons despietat i la brutalitat sense concessions que empra. Potser, com avui, a *Els baixos fons* gorkià s'hi respira un pessimisme tan funest que acaba donant lloc a l'esperança. I, no obstant, aquest material de primera i els enormes mitjans a l'abast, la posada en escena de Carme Portaceli no va. Per què?

Veient la funció es té la impressió que hi manca una idea clara de cap on es vol anar. Sobrepassats per una dramaturgia fallida esdevé un barboteig entre passat i present, sense acabar d'atrapar l'essència del rus ni l'estat

Detall de l'obra 'Els baixos fons', al TNC fins al 26 de febrer ■ DAVID RUANO

agònic i testimonial que es pretén. Així, un dels problemes de fons és la manca de personatges. Només hi ha retalls, espectres que

parlen, però que no responen a cap lògica interna. D'aquí l'esforçada interpretació d'uns actors que no saben realment on diem agafar-se.

Situar l'acció en una andana del metro com si s'estiguessin en una pensió barata, amb mafiosos cobrant, em sembla una bestiesa, una mena de capritx estètic, com el recurs musical, el trencament de la quarta paret, la càmera lenta, l'ús de la llum... i tot amb un cert to pamfletari i abstracte que no aporta altra cosa que confusió, manca d'emoció i fredor. En rus, en català, Gorki deu voler dir amarg.